

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

ROMÁN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldásokon kívül bármely jó megoldás elfogadható.
1. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
2. Félpont és többletpont nem adható.
3. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyest pedig egyessel.

Példa:

11.	0	helytelen
12.	1	helyes

4. A pontszámok összesítése a külön lapon található összesítő táblázatban történik.
5. A vizsgán összesen 150 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értése	30
Íráskészség	30
<i>Írásbeli összesen</i>	<i>120</i>
Szóbeli	30
Összesen	150

Azoknál a vizsgarészeknél, ahol a feladatpontok nem egyeznek meg a vizsgapontokkal átszámítási táblázatokat mellékelünk a megoldásnál.

I. Olvasott szöveg értése**Részletes útmutató****1. feladat**

1. G
2. B
3. J
4. D
5. I
6. F
7. E
8. H
9. A
10. C

2. feladat**De exemplu:**

11. Ce înseamnă gimnastica sportivă pentru componenții trupei Cârneanu Platinium?
12. De câte ori a câștigat trupa prestigiosul trofeu „Clovnul de bronz” la Festivalul Internațional de Circ de la Monte Carlo?
13. Ce au reușit să facă, în 2002, acești acrobați dansatori?
14. Ce le aduc spectatorilor antrenamentele zilnice ale trupei?
15. Cum a fost trecerea de la gimnastică la acrobație aeriană ?
16. Care este diferența dintre cele două începuturi?
17. De câți ani este acrobat Valentin?
18. Câte țări a văzut Valentin?
19. Cum a fost privită participarea României la festivalul amintit?
20. Ce i s-a răspuns Brândușei Novac când le-a spus «factorilor decizionali» că tot vor ajunge la Monte Carlo?
21. Ce li s-a propus pentru 2009?
22. Cum vin la spectacol locuitorii și turiștii din stațiunea aflată pe litoralul Mediteranei?

3. feladat

23.	C
24.	F
25.	B
26.	E
27.	A
28.	D

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez a pontszám lesz a dolgozatpont. A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok hány vizsgapontot érnek.

Feladatpont	Vizsgapont
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15

Feladatpont	Vizsgapont
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	23
22	24
23	25
24	26
25	27
26	28
27	29
28	30

II. NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató
1. feladat

Turnul Eiffel, simbolul Parisului; Arcul de Triumf, din pântecul **1. căruia** izvorăsc unsprezece mari bulevarde; Panteonul, biserica și mormântul **2. celor** mai mari personalități franceze; imensul Louvre, care poartă faima celui mai întins edificiu **3. al Parisului**, fiind totodată unul dintre cele mai frumoase palate din lume; Teatrul Odeon situat în apropierea **4. grădinii** Luxemburg și a Sorbonei; Domul Invalizilor unde se află mormântul lui Napoleon; marele Palat de la Versailles – toate monumente care poartă povara parfumată **5. a istoriei**, **6. a timpului** și **7. a spațiului** pe care le-am văzut în cele cinci zile petrecute în Paris, rămânând cu dorința de a mă mai întoarce și a cunoaște mai bine minunatele legende **8. ale acestui** oraș. Parisul este, dincolo de un oraș **9. al monumentelor**, **10. al artiștilor** și **11. al dragostei**, și un oraș **12. al amintirilor** și **13. nostalgiei**, **14. al tradițiilor** și **15. originalității**.

2. feladat

- 16. (a se dărâma)**   *să dărâme*
17. (a coborî)   *să coboare*
18. (a-și lua)   *să-și ia*
19. (a-și feri)   *să-și ferească*
20. (a-și schimba) *să-și schimbe*
-

3. feladat

21. *dintre* , 22. *în jurul* , 23. *de pe* , 24. *de* , 25. *printre* , 26. *pentru* , 27. *datorită* , 28. *în* 29. *la*

4. feladat

Petru Dumitriu: Cronică de familie (Fragmente)

30. (a citi) *citise*
 31. (a lucra) *lucrase*
 32. (a privi) *privea*
 33. (a ieși) *ieși*
 34. (a se zări) *se zărea*
 35. (a purta) *purtau*
 36. (a trage) *trase*
 37. (a se uita) *se uită*
 38. (a lăsa) *au lăsat*
 39. (a se lungi) *se lungea*
 40. (a se întoarce) *să se întoarcă*
 41. (a gândi) *să gândească*
 42. (a auzi) *auzi*
 43. (a fugi) *să fugă*
 44. (a se retrage) *să se retragă*
 45. (a se îndrepta) *se îndreptă*

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez a pontszám lesz a dolgozatpont. A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok hány vizsgapontot érnek.

Feladatpont	Vizsgapont
1	1
2	1
3	2
4	3
5	3
6	4
7	5
8	5
9	6
10	7
11	7
12	8
13	9
14	9
15	10
16	11
17	11
18	12
19	13
20	13
21	14
22	15
23	15

Feladatpont	Vizsgapont
24	16
25	17
26	17
27	18
28	19
29	19
30	20
31	21
32	21
33	22
34	23
35	23
36	24
37	25
38	25
39	26
40	27
41	27
42	28
43	29
44	29
45	30

III. HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Részletes útmutató

1. feladat

Cine a fost și cine este Moș Nicolae?!

(...) Sfântul Nicolae este considerat în diferitele comunități creștine ale pământului ca prieten și protector al judecătorilor, al criminalilor, al hoților, al comercianților, al săracilor, al marinarilor, al bucătarilor, al călătorilor, al fetelor de măritat, al mireseilor și, în primul rând, al copiilor mici și al școlărilor.

Sfântul Nicolae s-a născut în Orientul Mijlociu, la 560 de kilometri la nord de orașul Bethleem. Istoria și legendele legate de Sfântul Nicolae sînt diferite și pline de fantezie, dar se cunoaște cu certitudine* că el a trăit în secolul al IV-lea, a fost cardinal de Myra (localitate aflată azi pe teritoriul Turciei) și a fost recunoscut ca sfânt începând cu secolul al VI-lea. Lui îi sunt atribuite 21 de „miracole”, Sfântul Nicolae devenind cunoscut pentru credința sa creștină și pentru dragostea pentru semenii, în special pentru copii. Nicolae provenea dintr-o familie înstărită. Părinții i-au murit însă pe când era copil. El a moștenit întreaga avere, pe care s-a hotărât să o folosească în scopuri umanitare și să-i ajute pe oamenii săraci.

De-a lungul secolelor, au apărut multe povești și legende despre viața și binefacerile Sfântului Nicolae.

Una dintre cele mai cunoscute legende este a celor trei surori, fetele unui nobil sărăcit, care neavând zestre, nu se puteau mărita. Se spune că, atunci când fata cea mai mare a ajuns la vremea măritășului, arhiepiscopul Nicolae a lăsat noaptea, la ușa casei nobilului, un săculeț cu bani de aur. Povestea s-a repetat întocmai și când a venit vremea de mărităș pentru cea de-a doua fată. Când i-a venit vremea și celei de-a treia fete, nobilul a stat de pază să afle cine-i cel care le-a făcut atâta bine fetelor sale. Noaptea, tatăl l-a văzut pe cardinal cum a lăsat la ușă punguța cu aur.

Alte legende spun că Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul săculețului prin hornul casei, într-o șosetă*, și de aceea a apărut obiceiul agățării șosetelor de șemineu*. Nu e greu de imaginat această întâmplare, când știm că până în evul mediu târziu, și la noi, în estul Europei, casele oamenilor mai săraci erau construite în pământ, astfel încât, mai ales iarna, păreau niște movile de zăpadă, cu coșul fumegând.

Deși Nicolae l-a rugat pe tatăl fetelor să păstreze secretul, oamenii au aflat în scurt timp cine este binefăcătorul. De atunci, oricine primea un cadou neașteptat, îi mulțumea Sfântului Nicolae. Amintirea săculeților cu bani de aur făcuți cadou fetelor sărace, o păstrăm până astăzi, în forma punguțelor cu dulciuri, altădată cu nuci și alune aurite primite de copii la începutul lunii decembrie. (...)

La 6 decembrie, comemorăm, de fapt, moartea Arhiepiscopului Nicolae, din anul 345 sau 352. De-a lungul secolelor, Sfântul Nicolae a devenit unul dintre cei mai populari sfinți, atât la ortodocși cât și în rândul catolicilor. Pentru celebrarea* lui au fost ridicate mii de biserici, în toate colțurile lumii.

Se zice că sfântul nu a fost înmormântat niciodată, iar rămășițele sale pământești, transformate cu timpul în moaște* la care se închinău credincioșii, erau atât de sfinte, încât în jurul lor se simțea totdeauna o aromă plăcută, dulceagă.

Se mai povestește că, în secolul al XI-lea, marinari italieni au furat moaștele sfântului și le-au adus din Asia Mică în Italia, la Bari. Se prea poate, însă, ca italienii să fi salvat, de fapt rămășițele sfântului, din fața năvălitorilor păgâni.

În anul 1600, voievodul român Mihai Viteazul cu doar câteva luni înainte de uciderea sa, a primit în dar de la Cardinalul din Bari, mâna dreaptă a Sf. Nicolae, ca răsplată a serviciilor aduse de voievod creștinătății. Mihai Viteazul a dăruit mâna dreaptă a sfântului Bisericii „Sfântul Gheorghe-Nou”, care, pe atunci, era cea mai mare mănăstire din târgul Bucureștiului. (...)

---

1. Prieten și protector al judecătorilor, al criminalilor, al hoților, al comercianților, al săracilor ect.

2. Sfântul Nicolae s-a născut în Orientul Mijlociu.

3. A trăit în secolul al IV-lea.

4. Începând cu secolul al VI-lea.

5. Din familie înstărită.

6. A folosit-o în scopuri umanitare și i-a ajut pe oamenii săraci.

6. Legenda celor trei surori.

8. Alte legende spun că săculeții cu banii au fost aruncați de Sf. Nicolae prin horn.

9. În pământ.

10. În forma punguțelor cu dulciuri...

11. Moartea Arhiepiscopului Nicolae.

12. Mii de biserici.

13. De către italieni.

2. feladat

Film despre România pentru copiii catalani

Peste 20 de copii de naționalități diferite din școlile catalane au fost selecționați pentru a produce cinci documentare în care descriu țara lor de origine. Copiii, originari din România, Argentina, Camerun, Ucraina și Ecuador, sunt incluși în proiectul: „Țara mea de acolo: cinci portrete ale diversității culturale din școlile catalane”, promovat de ONG-ul „Aigua per al Sahel” și finanțat de Condis.

Principalul obiectiv este ca elevii catalani să poată recunoaște țările și caracteristicile diferitelor culturi ale colegilor lor. În Catalunya există peste 130.000 de elevi imigranți, iar tinerii nu sunt conștienți de diversitatea și bogăția pe care o aduce fiecare străin prin cultura sa.

Filmulețele vor dura 12 minute fiecare și vor fi împărțite pe blocuri geografice după proveniența lor. Copiii implicați în proiect vor aduna și sintetiza informații și materiale cu ajutorul părinților, pentru a ilustra realitățile din țara lor. ONG-ul va pune la dispoziție camere de fotografiat, videocamere etc. iar montajul se va realiza sub supravegherea unor profesioniști. Produsul final va fi lansat anul viitor. Fiecare va povesti la persoana întâi despre modul de viață din țara natală și cum a fost experiența din Spania. Pe viitor, aceste filmulețe vor fi utilizate în școlile catalane, ca material didactic. Astfel, copiii catalani vor cunoaște realitatea din țările colegilor lor imigranți și se vor elimina unele stereotipuri care pot.

14. Peste 20 de copii de naționalități diferite din școlile catalane au fost selecționați pentru a produce cinci documentare în care descriu țara lor de origine.

15. În proiect sunt excluși copiii originari din România, Argentina, Camerun, Ucraina și Ecuador.

16. Principalul obiectiv este ca elevii catalani să poată recunoaște țările și caracteristicile diferitelor culturi ale colegilor lor.

17. În Catalunya există peste 130.000 de elevi imigranți.

18. Filmulețele vor dura 12 minute.

19. Produsul final va fi lansat anul viitor.

20. Pe viitor, aceste filmulețe vor fi utilizate în școlile catalane, ca material didactic.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez a pontszám lesz a dolgozatpont. A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok hány vizsgapontot érnek.

Feladatpont	Vizsgapont
20	30
19	29
18	27
17	26
16	24
15	23
14	21
13	20
12	18
11	17

Feladatpont	Vizsgapont
10	15
9	14
8	12
7	11
6	9
5	8
4	6
3	5
2	3
1	2

IV. ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.
3. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	10 pont

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom, Szövegalkotás, Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értene meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „a auzi” ige helyett a „a asculta” igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezőmód szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előjárószt helytelen vonzattal használ (pl. „contra + gen.”), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a Szókincs, kifejezőmód szempontnál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D

Megszólítás = M

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√ K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl → szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála emelt szint 1. feladat

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el.

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyban. Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyban. Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyban. Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás. vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létezőn a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvész egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a 4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezőmód

A részletes útmutatást lásd az emelt szint első feladatánál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az emelt szint első feladatánál.

Javítási jelrendszer

Lásd az emelt szint első feladatánál.
